

[Ole Bernt Henriksen]

byrder, som den militærtekniske udvikling navnlig på det elektroniske område lægger på den sovjetiske økonomi. Vi skal ikke, som vi så tit har gjort, undervurdere den sovjetiske økonomi, men vi skal heller ikke undervurdere de krav til den, som overgangen til navnlig den mikroelektroniske revolution i fly, skibe og kampvogne stiller, eller faren – set med sovjetiske øjne – for, at Sovjetunionen hastigt begynder at sakke kvalitativt bagud. Vi er også nødt til at bygge en vis optimisme på den kendsgerning, at Sovjetunionen, hvordan det end kommer til at gå, jo om få år skal skifte ledelse. Om denne ledelse vil være anderledes og tænke anderledes end den nuværende ledelse, er uklart, men vi er nødt til at håbe, at der i Sovjetunionen en dag kommer politiske ledere, der kan ændre Sovjetunionens udenrigspolitik lige så radikalt, som udenrigsminister Henry Kissinger for et årti siden formåede at ændre den amerikanske udenrigspolitik.

Men Danmark kan i ingen af disse sager gå enegang. Vi kan gøre vor indflydelse gældende, fordi der er et fællesskab, og fordi vi deltager i dette fællesskab. Danmark har i det hele taget inden for dette fællesskab siden 1949 haft en indflydelse, som det er længe siden vi har haft magen til, men gik vi enegang, ville vi sætte os uden for fællesskabet og miste enhver indflydelse, efterhånden måske med konsekvenser svarende til dem, som det alliancefrie Sverige i disse år og måneder oplever – Sovjetunionen belønner jo ikke små lande, der isolerer sig.

Der kunne desværre nævnes talrige andre problemer, som tager sig dystre ud i dag end for et tiår siden. U-landene er blevet mere forarmede, og mange u-lande i Afrika, Latinamerika og Asien er ligefrem præget af opløsning.

Menneskerettighederne har vel aldrig nogen sinde i menneskehedens historie haft det dårligere end i denne del af det 20. århundrede, bl.a. fordi vi er blevet så meget dygtigere til at undertrykke hinanden.

En af de store farer – udenrigsministeren var også inde på den – der hænger over vore hoveder, er risikoen for, at et meget betydeligt antal lande i Østeuropa, i Latinamerika og andre steder ikke kan betale deres gæld med den mulige følge, at et internationalt sammenbrud kunne brede sig meget lig det sammenbrud, man oplevede efter 1929. Jeg

vil derfor gerne spørge udenrigsministeren, om udenrigsministeren ikke deler den opfattelse, at arbejdet med at styrke IMF som formidler af refinansiering af kreditter til disse nødstedte lande er en meget stor opgave for et land som Danmark.

Situationen i Nærøsten er uforandret eksplosiv, og uden måske at have helt samme opfattelse som hr. Lasse Budtz vil jeg gerne tilkendegive, at en af årsagerne kan være, at den israelske regering ikke altid bærer sig så klogt ad og udtrykker sig så klogt, som mange tidligere israelske regeringer har gjort.

Men et særligt problem for os her i Danmark er måske tendensen til at glemme, hvad vi egentlig har de fællesskaber, som vi er medlem af, til, altså hvorfor de er blevet oprettet. Der sidder mennesker i denne sal, som ville kalde personer som mig og andre for »flommeeuropæere«, og vi møder jo ret tit udtrykket, som jeg har lagt mærke til ingen formænd i udvalgsmøder påtaler; det er nok, fordi formændene ikke er klar over, om det er en nedsættende betegnelse, eller hvad den i virkeligheden betyder, men jeg har nu en klar fornemmelse af, hvad den betyder.

Til de mennesker, der bruger dette udtryk om os, vil jeg gerne sige, at de nok glemmer, hvad vi ser i EF. Vi ser i EF det første forsøg på at bygge et Europa, hvor krige og kriser og konflikter ikke kunne vokse ud af et økonomisk sammenbrud som det, vi fik i 1929. Vi ser i det et forsøg på at skabe tryghed blandt jævne mennesker og give små stater de samme automatiske rettigheder, som store stater har. Vi ser i fællesmarkedet den historiske begivenhed, at Vesttyskland besluttede at knytte sig til Vesteuropa og Vesten i tilidsfuldt, konstruktivt og frugtbart samarbejde, som har gjort Tyskland for første gang i Danmarks historie til en af Danmarks næreste og mest tillidvækkende allierede.

Hvis man tænkte sig, at dette fællesskab blev sat i stå, hvis denne dynamik blev sat i stå, fordi et flertal i denne sal lod Danmark bremse den, ville Danmark komme til at lide under det før alle andre, fordi vi altid er den mindste stat, når bortses fra Luxembourg, men vi ville også risikere at være med til at skabe en tilstand – og nu mere end nogen sinde – lignende den tilstand, vi havde i 1930'erne, og som førte til den europæiske borgerkrig og siden til den store verdenskrig.